

A

abertausende Schützen locken | przyciągać wiele tysięcy strzelców

ableiten | pochodzić

alleinerziehendes Elternteil | rodzic samotnie wychowujący dziecko

am Silversterabend | w wieczór sylwestrowy

ambitioniertes Kino | kino ambitne

an Bedeutung gewinnen | zyskiwać na znaczeniu

an Depressionen leiden | cierpieć na depresję

an der Schwelle | u progu

an die Öffentlichkeit gelangen | wychodzić na jaw, ujrzeć światło dzienne

an einem akuten Herzversagen sterben | umrzeć z powodu ostrej niewydolności serca

an etw. schuld sein | ponosić za coś winę

an historische Geschehnisse erinnern | przypominać o historycznych wydarzeniach

an jds. Erfolge anknüpfen | nawiązać do czyichś sukcesów

an Nahrung gelangen | dotrzeć do pożywienia

ansässig sein | mieszkać

atemberaubend | zapierający dech

auf dem Vormarsch sein | obejmować szerszym zasięgiem, być w natarciu

auf den Markt kommen | wejść na rynek

auf den Rücken ['rykən] | na plecy

auf eigenen Füßen stehen | stanąć na własnych nogach

auf etw. achten | uważać na coś

auf etw. beschränkt | ograniczony do czegoś

auf etw. stolz sein | być dumnym z czegoś

auf etw. verzichten | rezygnować z czegoś

auf etw. zurückzuführen sein | być przyczyną czegoś

auf externe Hilfe zurückgreifen | sięgnąć po pomoc z zewnątrz

auf jdn. aufmerksam werden | zwrócić uwagę na kogoś

aufwachsen | wychowywać się, dorastać

aus etw. bestehen | składać się z czegoś

ausgelaufenes Öl | wyciek ropy naftowej

ausschlaggebend | decydujący

außergewöhnlich | nadzwyczajny

außerhalb der Bühne | spoza sceny

außerhalb von Deutschland | poza obszarem Niemiec

aussterben | wymierać

B

bedeutend | wybitny

befallen | zarażać, zaatakować

bei etw. die Regie führen | reżyserować coś

beidseits | z obu stron

bekanntlich | jak wiadomo

bemerkenswert | godny uwagi

berechnend | wyrachowany

Berührung spüren | czuć dotyk

betriebsintern | wewnątrzzakładowy

bienengefährliches Spritzmittel | oprysk niebezpieczny dla pszczoł

bis ins Mittelalter zurückreichen | sięgać aż do średniowiecza

böse ['bø:zə] | zły

botanischer Garten | ogród botaniczny

D

darstellerische Leistung | aktorskie osiągnięcie

defekt | uszkodzony

den Auftrag erhalten | otrzymać zlecenie

den Schwerpunkt auf etw. legen |

kłaść główny nacisk na coś

Details liefern | dostarczać szczegóły

dreidimensional | trójwymiarowy

duften | pachnieć

durchschnittlich verbrauchen |

przeciętnie spożywać

NEUTRUM

das Alfred-Wegener-Institut für

Polarund Meeresforschung |

Instytut Badań Polarnych i Morskich
im. Alfreda Wegenera

das Alphornblasen | dęcie w róg
alpejski

das Altarbild | obraz znajdujący się
na ołtarzu

das Andachtsbild, -er | obraz
dewocyjny

das Ausdrucksmittel | środek
wyrazu

das Bankwesen | bankowość

das Banner, - | chorągiew, sztandar

das Beratungsunternehmen | firma
konsultingowa

das Berufsleben | życie zawodowe

das Bienenvolk, ^o | społeczność
pszczoł

das Bildungs-, Sport- und

Kulturangebot | oferta edukacyjna,
sportowa i kulturalna

das Brauchtum | zwyczaje, obyczaje

das Brett | deska

das Bundeshaus | siedziba
szwajcarskiego parlamentu

das Burgtheater | Teatr Miejski

das Defizit, -e ['de:fitsɪt] | brak,
słabość

das Drehbuch | scenariusz filmowy

das Energiegetränk | napój
energetyzujący

das Fahنشwingen | machanie
flagami

das Feldschießen | tradycyjne
szwajcarskie zawody strzeleckie
urządzane na wolnym powietrzu

das Fernweh bedienen | wypełniać
tęsknotę za dalekim światem

das Fischbrötchen, - | bułka z rybą

das Fließband, ^o r | taśma
produkcyjna

das Flugzeug ['flu:ktʃɔɪk] | samolot

das Förderband, ^o r | przenośnik
taśmowy

das Freizeitvergnügen | rozrywka w
czasie wolnym

das Gebäck | pieczywo

das Gehalt, ^o r | pensja

das Gelände | teren

das Geld anlegen | inwestować
pieniądze

das Gemälde, -[gə'me:ldə] | obraz

das Genre ['ʒã:rə] | gatunek

das Gerät [gə're:t] | urządzenie

das Gericht | potrawa

das Gewürz, -e | przyprawa

das Glashaus, ^o r | szklarnia

das Highlight | główna atrakcja

das Insekt, -en | owad

das Insektenvernichtungsmittel, - |
środek owadobójczy

das Insektizid, -e [ɪnzekti 'tsi:t] |
środek owadobójczy

das Jodeln | jodłowanie

das Kartoffelpüree | puree
ziemniaczane

das Kleinlebewesen, - | mały
organizm

das Kochbuch | książka kucharska

das Krisengebiet, -e | obszar
ogarnięty kryzysem

das Kunstwerk, -e | dzieło sztuki

das Landschaftsaquarell, -e |
akwarela przedstawiająca krajobraz

das Leitmotiv | motyw przewodni

das Lied, -er | piosenka

das Meisterwerk | arcydzieło

das Mitglied des Großen Rates |

członek Wielkiej Rady (zaszczycono
tym szczególnie ważnych obywateli
wolnego miasta Rzeszy Norymbergii)

das Mittelalter | średniowiecze

das Mittelland | środkowa część
kraju

das Münster ['mʏnstɐ] | katedra

das Nachkriegsberlin | powojenny
Berlin

das Nektarsammeln | zbieranie
nektaru

das Nervensystem | układ nerwowy

das Oberschlesien | *geogr.* Górny
Śląsk

das Paprikapulver | mielona papryka

das Pestizid, -e | pestycyd

das Pflanzenschutzmittel, - | środek
ochrony roślin

das Quattrocento | epoka w
sztuce włoskiej w XV wieku,
zwana wstępem do renesansu lub
wczesnym renesansem

das Reichtum | bogactwo

das Rezept [re 'tsept] | przepis

das Ringen ['rɪŋən] | zapasy

das Rosenkranzfest | Święto
Różańcowe

das Ruhrgebiet | *geogr.* Zagłębie
Ruhry

das Sauerkraut | kapusta kiszona/
kwaszona

das Schützenfest | festyn strzelecki

das Schwingen | szwajcarskie

zapasy narodowe

das Selbstbildnis, -se | autoportret

das Sinfonieorchester, - | orkiestra
symfoniczna

das Sinnbild, -er | symbol

das Speiseeis mit

Vanillegeschmack | lody o smaku
waniliowym

das Stadtbild prägen | być
charakterystycznym dla panoramy
miasta

das Stiefgeschwister | rodzeństwo
przyrodnie

das Taxigewerbe | branża
taksówkarska

das Theresianum | ekskluzywna
szkoła w Wiedniu, założona w 1746 r.
przez cesarzową Marię Teresę

das Tomatenmark | przecier
pomidorowy

das Ufer | brzeg

das UNESCO-Weltkulturerbe |
Światowe Dziedzictwo Kultury
UNESCO

das Verhalten der Arbeitgeber |
zachowanie pracodawców

das Vieh von der Weide eintreiben |
spędzać bydło z pastwiska

das Virus, (Pl.) Viren | wirus

das Vorbild, -er | wzór

das Wahrzeichen, - | symbol

das Weizenbrot | chleb pszenny

das/der Apfelmus | mus jabłkowy

MASKULINUM

der „Geranium-König“ | „król
geranium”

der Absatzmarkt | rynek zbytu

der Abschied | pożegnanie

der Abschiedsgruß | pozdrowienie
na pożegnanie

der Altar, ^{er} | ołtarz

der Anteil | odsetek

der Arbeitnehmer, - | pracownik

der Arbeitsmarkt | rynek pracy

der Arbeitsplatz, ^{er} | miejsce pracy

der Arbeitsplatzabbau | likwidacja
miejsc pracy

der Augenschmaus | uczta dla oka

der Ausblick auf das

Alpenpanorama | widok na
panoramę Alp

der Aussichtspunkt | punkt
widokowy

der Autohersteller | producent
samochodów

der Backfisch | ryba pieczona

der Bärenpark | park niedźwiedzi

der Berater, - | doradca

der Berufsalltag | codzienne życie
zawodowe

der Berufsmusiker, - | zawodowy
muzyk

der Beschäftigte | pracownik,
zatrudniony

der Besucherweg, -e | ścieżka dla
odwiedzających

der Bezirk [bə 'tʃɪrk] | dzielnica

der Bienenstock | ul

der Bienenverlust, -e | strata w
pszczołach

der Blumenliebhaber, - | miłośnik
kwiatów

der Blütenpollen, - | pyłek kwiatowy

der Bösewicht | czarny charakter

der Brand, ^e | pożar

der Braunbär, -en | niedźwiedź
brunatny

der Brunnen, - | studnia

der Buchhalter | księgowy

der Bühnenbildner, - ['by:nən'biltne] |
scenograf

der Bundeswehr-Flugplatz | lotnisko
Bundeswehry (niemieckich sił
zbrojnych)

der Buntstift | kredka

der Cayennepfeffer | pieprz Cayenne

der Charme [ʃarm] | urok

der Darsteller, - | odtwórca, aktor

der Daumen | kciuk

der Deutsche Imkerbund | Niemiecki
Związek Pszczelarski

der deutschsprachige Raum |
niemiecki obszar językowy

der Doppel-Oscar-Gewinner |
podwójny zdobywca Oscara

der Durchbruch | przełom, sukces

der eidgenössische Jodlerverband |
szwajcarski związek jodlujących

górali alpejskich

der Eierlikör | ajerkoniak

der Einblick in etw. | wgląd w coś

der Einkäufer | kupiec,
zaopatrzeniowiec

der Einmarsch | wkroczenie

der Einsatz | użycie, wprowadzenie

der Eisbecher | puchar lodowy,
porcja lodów

der Entertainer | artysta estradowy

der Entführer | porywacz

der Erfinder | wynalazca

der Erwerb des Hauses | nabycie/
zakup domu

der Faktor, -en | czynnik

der Fehltag, -e | utracony dzień
pracy, dzień nieobecności

der Fernsehkoch | kucharz
telewizyjny

der Fluch [flu:x] | przekleństwo

der Flughafen | lotnisko

der Frondienst | *austr.* praca
społeczna

der Frontmann | wokalista

der Fußgänger, - | pieszy

der Gaumenkitzel | rozkosz dla
podniebienia

der Gegner | przeciwnik

der Gemeindebezirk | *austr.*
dzielnica Wiednia

der Geranium-Markt | targ kwiatowy
geranium

der Gesang | śpiew

der Goldschmied | złotnik

der Hafen, ^e | port

der Handschlag | uścisk dłoni

der Handwerker | rzemieślnik

der Hauptverursacher | główny
sprawca

der Haushalt, -e | gospodarstwo
domowe

der Hering | śledź

der Hersteller, - | producent

der Herzog | książę

der Holzschnitt, -e | drzeworyt

der Hort, -e | świetlica

der Imker, - | pszczelarz

der Industriezweig, -e | gałąź
przemysłu

der Jodelwettbewerb | zawody w
jodłowaniu

der Käfer, - ['kɛ:fe] | chrząszcz

der Kaiser ['kaɪzɐ] | cesarz

der Kameramann | kamerzysta

der Kassierer | kasjer

der Klang, ^g ['klaŋ] | dźwięk

der Kleintransporter | furgon

der Kostümbildner, - | kostiumolog

der Krankheitserreger, - | zarazek
chorobotwórczy

der Kühlraum | chłodnia

der Kunstfreund, -e | miłośnik sztuki

der Kunstliebhaber, - | miłośnik
sztuki

der Kunstverein | towarzystwo
sztuki

der Kupferstecher | miedziorytnik

der Kupferstich, -e | miedzioryt

der Lachs | łosoś

der Lagerist | magazynier

der Lebensmittelhändler |
sprzedawca artykułów spożywczych

der Lebensmittelmarkt | market
spożywczy

der Ledergurt | skórzany pasek

der Lehrmeister | mistrz, nauczyciel

der Lieferant | dostawca

der Mais | kukurydza

der Marktforscher, - | badacz rynku

der Meister | mistrz

der Meisterstich, -e | mistrzowska
rycina

der Mikrozensus | mikrospis

der Mitverfasser | współautor

der Mut | odwaga

der Nazi | nazista

der Nebendarsteller | aktor

drugoplanowy

der Ort der Erholung | miejsce
wypoczynku

der Ort, -e | miejsce

der Parasit, -en [para 'zi:t] | pasożyt

der Partyrenner | *pot.* hit imprezowy

der Pflanzensamen, - | nasiona

der Physiker ['fy:zike] | fizyk

der Promi-Reporter | reporter
zajmujący się życiem gwiazd

der Raps | rzepak

der Räucherfisch | ryba wędzona

der Raum | przestrzeń

der Roman | powieść

der Rosengarten | ogród różany

der Schärfegrad, -e | stopień
pikantności

der Schauspieler | aktor

der Schlager ['ʃla:ge] | hit, przebój

der Schmelzkäse | ser topiony

der Schriftsteller | pisarz

der Schützling, -e | podopieczny

der Segen ['ze:gən] |

błogosławieństwo

der Silberne Bär | Srebrny

Niedźwiedź

der Singvogel, ^z | ptak śpiewający

der Sitz | siedziba

der Sprachsynthesizer | syntezytor
mowy

der springende Punkt | sedno

sprawy

der Sprössling, -e | *lit.* latorośl

der SS-Oberst | pułkownik SS

der Staatsbürger | obywatel

der Stadtstaat | miasto-państwo

der Streifen ['ʃtraɪfən] | *pot.* film

der Südpol | biegun południowy

der Tastsinn | zmysł dotyku

der Tiergarten | ogród zoologiczny

der Ton, ^g | ton

der Trendsetter | osoba promująca i
kreująca trendy

der Untergang | upadek

der Verbraucher, - | konsument

der Verkaufsschlager, - | chodliwy
towar, hit sprzedaży

der Verkehrsknotenpunkt, -e | węzeł
komunikacyjny

der Verzehr | spożycie

der Volkssport | sport narodowy

der Vorteil, -e | zaleta

der Wegbereiter | prekursor

der Weißwein | białe wino

der Weltnichtrauchertag | Światowy

Dzień bez Papierosa

der Weltraum | przestrzeń

kosmiczna

der Weltstar | gwiazda światowej

sławy

der Wettbewerb | konkurs, zawody

der Wiedertäufer | anabaptysta

der Wirkstoff, -e | substancja czynna

der Wissenschaftler, - | naukowiec

der Zeichner | rysownik

der Zeigefinger | palec wskazujący

der Zeitabschnitt, -e | okres, czas

der Zeitglockenturm | wieża

zegarowa

der Zuschauer, - | widz

der/das Rechaud [re 'ʃo:] |

podgrzewacz do potraw

FEMININUM

die Aareschlaufe | zakole rzeki Aare

die Abwehrkräfte (Pl.) | siły obronne

organizmu

die Agglomeration | aglomeracja

die Akademie der Bildenden

Künste | Akademia Sztuk Pięknych

die Altenpflege | opieka nad osobami

starszymi

die Altstadt | stare miasto

die Amts- und Schriftsprache | język

urzędowy i pisany

die Antarktis [ant 'arktis] | *geogr.*

Antarktyda

die Arbeitslosigkeit | bezrobocie

die Armbanduhr | zegarek na rękę

die Ausbildung erhalten | zdobyć

wykształcenie

die Auseinandersetzung mit etw. |

spotkanie z czymś, zajęcie się czymś

die Ausmaße (Pl.) | wielkość,

rozmiary

die Ausnahme | wyjątek

die Ausrottung | wyniszczenie

die Ausstellung, -en | wystawa

die Auswirkung, -en | skutek

die Auszeichnung | wyróżnienie,

nagroda

die Band | zespół

die Bedeutung | znaczenie

die Begebenheit, -en | zdarzenie,

wydarzenie

die Begleitung | towarzystwo

die Behausung | dom

die Bereitstellung von

Kinderbetreuungsplätzen |

udostępnienie placówek opieki nad

dziećmi

die Berlinale (Pl.) | Międzynarodowy

Festiwal Filmowy w Berlinie

die Bestandsaufnahme

durchführen | przeprowadzić

inwentaryzację

die Betrachtung | rozważanie

die Betriebskantine, -n | stołówka

zakładowa

die Beziehung | związek

die Biene, -n ['bi:nə] | pszczoła

die Bienenbrut | czerwi, pszczeli

die Bienenforschung | badania

naukowe o pszczołach

die Birne, -n | gruszka

die Bisswunde, -n | rana kłosa

die Blumenart, -en | gatunek

kwiatów

die Bodenbeschaffenheit |

właściwości gleby

die BRD (Bundesrepublik

Deutschland) | Republika Federalna

Niemiec

die Buchillustration | ilustracja

książkowa

die Bühne, -n | scena

die Chili-Körner (Pl.) | ziarna chili

Die Currywurst ist aus der

deutschen Snacklandschaft nicht

wegzudenken. | Nie można sobie

wyobrazić niemieckiej palety

przekąsek bez kiełbasy w sosie curry.

die Darstellung | odtworzenie roli

die DDR (Deutsche Demokratische Republik) | Niemiecka Republika

Demokratyczna

die Denkmalpflege | konserwacja zabytków

die doppelte Staatsbürgerschaft

besitzen | posiadać podwójne obywatelstwo

die Druckgrafik | grafika warsztatowa

die Ehe ['e:ə] | małżeństwo

die Einzelheiten (Pl.) | szczegóły

die Eisdiele,-n | lodziarnia

die Eisheiligen | zimni ogrodnicy

die Eishockey- Mannschaft | drużyna hokeja na lodzie

die Entstehungsgeschichte | historia powstania

die Erfindung | wynalazek

die Erforschung | eksploracja

die Erkrankung | schorzenie

die Erzählung, -en | opowiadanie

die Erziehung | wychowanie

die EU-Lebensmittelbehörde | Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności

die Fähigkeit, -en | umiejętność

die Familie versorgen | opiekować się rodziną

die Fertigung | wykonanie

die Fläche, -n ['flɛçə] | powierzchnia

die Fliegenart | gatunek muchy

die Flucht | ucieczka

die Gebärdensprache | język migowy

die Geborgenheit | bezpieczeństwo

die Gemeinde | gmina

die Gemeinschaftsarbeit | praca zbiorowa

die Generation | pokolenie

die Geschlossenheit des Stadtbildes | spójność panoramy miasta

die gesprochene Umgangssprache | mówiony język potoczny

die Handharmonika | harmonia ręczna

die Hauptsprache | główny język

die Hauptuhr | główny zegar

die Haushaltsbefragung | badanie obejmujące gospodarstwa domowe

die Heimatstadt | miasto rodzinne

die Heißhungerattacke, -n | atak wilczego głodu

die Herausforderung, -en | wyzwanie

die Höchstleistung, -en | największe osiągnięcie

die Honigbiene, -n | pszczoła miodna

die Imbissbude, -n | budka z jedzeniem

die Imkerei | pszczelarstwo

die Immunabwehr | odporność

die Industrie [ɪndʊs 'tri:] | przemysł

die Jägersauce | sos myśliwski

die Johannisnacht | Noc Świętojańska

die Juden jagen | ścigać Żydów

die Kinderbetreuung | opieka nad dziećmi

die Kinoleinwand | ekran kinowy

die Kirsche, -n ['kɪrfə] | wiśnia

die Kohlenhalde, -n | hałda węgla

die Köstlichkeit, -en | rarytas

die Krankenkasse | kasa chorych

die Krönung der Besichtigung | zwieńczenie zwiedzania

die Kulanz [ku 'lants] | pójście na rękę

die Kunsthaut | sztuczna skóra

die Landungsbrücke, -n | pirs (pomost do cumowania statków i przeładunku towarów, zbudowany w akwenie prostopadle lub ukośnie do brzegu)

die Landwirtschaft | rolnictwo

die Lebensgefährtin | towarzyszka życia

die Lebensmittel (Pl.) | artykuły spożywcze

die Lebensqualität | jakość życia

die Lebensweise | styl życia

die Lust wecken wzbudzić ochotę	die Pflanzenart, -en gatunek	die Schnitte ['ʃnɪtə] kanapka
die Marsoberfläche untersuchen badać powierzchnię Marsa	kwiatów	die Schokostreusel (Pl.) posypka czekoladowa
die Mayo <i>pot.</i> majonez	die Pflaume, -n śliwka	die Schulter ramię
die Milbe, -n roztocze	die Pommes (Pl.) frytki	die Schweinshaxe golonka
die Mine, -n ['mi:nə] mina	die Preisträgerin laureatka	die Sehnsucht, ⁹ tęsknota
die Miniserie miniserial	die Qualität [kvali 'tɛ:t] jakość	die Selbstbestimmung samostanowienie
die Moderne modernizm	die Radierung, -en akwaforta (technika graficzna wklęsła, także odbitka wykonana tą techniką, wynaleziona na przełomie XV i XVI wieku)	die Sendung audycja
die Nachfrage nach etw. popyt na coś	die Randzeichnung zum kaiserlichen Gebetbuch rysunki zdobiące marginesy cesarskiego modlitewnika	die Sexualmoral obyczajowość seksualna
die Nachkriegszeit okres powojenny	die Regie [re'ʒi:] reżyseria	die Sicherheit bezpieczeństwo
die Nachspeise deser	die Relativitätstheorie teoria względności	die Sitten und Bräuche zwyczaje i obyczaje
die Natur detailliert abbilden [deta 'ji:ɐ̯t] przedstawiać szczegółowo przyrodę	die Renaissance [rənɛ 'sɑ:s] renesans	die Sonnenblume, -n słonecznik
die Neuzeit era nowożytna	die Rolle verkörpern wcielać się w rolę	die Speisekarte karta dań
die Niederlage porażka	die Sandsteinfassade, -n fasada z piaskowca	die Sprotte, -n ['ʃprɔtə] szprot
die Niederlande <i>geogr.</i> Holandia	die Schadenfreude radość z cudzego nieszczęścia	die Stadtmauer, -n mury miejskie
die Olympischen Winterspiele (Pl.) zimowe igrzyska olimpijskie	die Schatzsuche poszukiwanie skarbów	die Stiefeltern przybrani rodzice
die Ostseeküste wybrzeże Morza Bałtyckiego	die Schlagsahne bita śmietana	die Studienreise pobyt edukacyjny
die Parkanlage, -n zespół parkowy	die Schleife ['ʃlaɪfə] pętla/zakole	die Tagesmutter, ¹⁰ opiekunka do dzieci (przyjmująca dzieci w swoim domu)
die Parklandschaft, -en krajobraz parkowy		die Tätigkeit czynność
die Paul-Klee-Sammlung kolekcja dzieł Paula Klee		die Tatsache fakt
die Persönlichkeit, -en osobowość; osobistość		die Teilzeitarbeit praca w niepełnym wymiarze godzin
		die Theke ['te:kə] lada, bufet
		die Tierhaltungsform, -en forma hodowli zwierząt

die Überhose, -n | spodnie na wierzch

die Uhrmacherkunst | zegarmistrzostwo

die Umwelt | środowisko

die Umwelt wahrnehmen | postrzegać otoczenie

die Umweltgefahr, -en | zagrożenie dla środowiska

die Umweltorganisation | organizacja ekologiczna

die Veranstaltung, -en | impreza

die Verantwortung für etw. tragen | ponosić za coś odpowiedzialność

die Verarbeitung | przetwarzanie

die Verschmelzung | fuzja

die Verständigung von Hügel zu Hügel | porozumiewanie się od wzgórza do wzgórza

die Verwaltung | administracja

die Volksmusikkapelle | orkiestra grająca muzykę ludową

die Volksrechte (Pl.) | prawa obywatelskie

die Volkszählung | związkowy spis ludności

die Vorschrift, -en | przepis

die Weltöffentlichkeit | opinia światowa

die Werkstatt | warsztat

die Wissenschaft | nauka

die Wurzel, -n ['vʊrtsəl] | korzeń

die Zeche, -n ['tsɛçə] | kopalnia

die Zigeunersauce | sos cygański

die Zucht | hodowla

die Zuckerrübe, -n | burak cukrowy

die Zwangsarbeit | praca przymusowa

die Zwiebel, -n | cebula

E

ehemalig | były, wcześniejszy

eidgenössisch | związkowy

eigenständig ['aigənʃtɛndɪç] | własny

ein Bild der Umgebung erstellen | tworzyć obraz otoczenia

ein Brötchen halbieren | rozkroić bułkę

ein Brötchen mit etw. belegen | obłożyć czymś bułkę

ein Buch verfassen | napisać książkę

ein Muss sein | być koniecznym

eindruckvoll | imponujący

eine Aufgabe ausführen | wykonywać zadanie

eine Ausbildung abschließen | zakończyć edukację

eine Bombe entschärfen | rozbrajać bombę

eine Gefahr mit sich bringen | nieść za sobą niebezpieczeństwo

eine Hürde nehmen | pokonać przeszkodę

eine Macke haben ['makə] | *pot.* mieć odchyły/bzika

eine Sauce ['zo:sə] **über etw. gießen** | polać coś sosem

eine Schauspielausbildung

absolvieren | ukończyć edukację aktorską

eine Scheibe ['ʃaɪbə] **Kochschinken** | plaster gotowanej szynki

eine Tradition bewahren | zachować tradycję

eine Tradition pflegen | pielęgnować tradycję

einen Arzttermin wahrnehmen | zgłosić się u lekarza w wyznaczonym terminie

einen Kampf austragen | rozgrywać walkę

einen negativen Einfluss auf etw.

haben | mieć na coś negatywny wpływ

einer Sache noch mehr Bedeutung

geben | nadawać czemuś jeszcze więcej znaczenia

einzigartige Sehenswürdigkeiten | wyjątkowe zabytki

eitel ['aɪtəl] | próżny, zarozumiały

emotional labil [la 'bi:l] | chwiejny

emocjonalnie

empfehlenswert | godny/wart

polecenia

empfindlich | wrażliwy**endlose Laubengänge** | niekończące

się pergole

erfahren | doświadczony**erlesen** | stylowy**erlesene Speise** | wykwintna

potrawa

erscheinen | ukazać się**erste Erfahrungen sammeln** |

zbierać pierwsze doświadczenia

es in die Pop-Charts schaffen |

dostać się na listę przebojów muzyki

pop

etw. abkupfern | *pot.* ściągnąć coś**etw. als Nebenerwerb betreiben** |

trudnić się czymś w ramach

dodatkowego zajęcia

etw. als unzulässig erklären | uznać

coś za niedopuszczalne

etw. anerkennen | uznawać coś**etw. ansehen** | postrzegać coś**etw. auf den Kopf stellen** | *pot.*

przewrócić coś do góry nogami

etw. auf Papier pressen | odciskać

coś na papierze

etw. auffangen | łapać coś**etw. aufweisen** | wykazywać coś**etw. ausbauen** | rozbudować coś**etw. ausdrücken** | wyrażać coś**etw. befruchten** | zapylać coś**etw. begleiten** | towarzyszyć czemuś**etw. behaupten** | twierdzić coś**etw. beherrschen** | opanowywać coś**etw. beim Patentamt eintragen****lassen** | zarejestrować coś w

urzędzie patentowym

etw. benötigen | potrzebować

czegoś

etw. beschädigen | uszkodzić coś**etw. bündeln** | związać coś**etw. deklarieren** | deklarować coś**etw. einbeziehen** | uwzględniać coś**etw. einschleppen** | *pot.* przywlec

coś

etw. eintauchen | zanurzać coś**etw. einweihen** | otwierać coś

uroczyście

etw. enthüllen [ɛnt'hylən] | odsłonić coś**etw. entscheidend beeinflussen** |

mieć decydujący wpływ na coś

etw. entwerfen | zaprojektować coś**etw. erfinden** | wymyślić coś,

wynaleźć coś

etw. erfolgreich schonen | chronić

coś skutecznie

etw. erkennen | rozpoznać coś**etw. erkennen** | zauważyć coś**etw. errichten** | wznosić coś**etw. erwähnen** | wspomnieć coś**etw. erweitern** | rozszerzać coś**etw. fassen** | pomieścić coś**etw. fertigen** | wykonać coś**etw. fördern** ['foerden] | wspierać coś**etw. genießen** | rozkoszować się

czymś

etw. gründen ['gryndən] | założyć coś**etw. herstellen** | produkować coś**etw. hin- und herbewegen** |

poruszać czymś tam i z powrotem

etw. hinterlassen | pozostawić coś

po sobie

etw. in die Liste des UNESCO-**Weltkulturerbes aufnehmen** |

przyjąć coś na listę Światowego

Dziedzictwa Kultury UNESCO

etw. in die Luft schleudern | rzucać

coś w powietrze

etw. in seinen Besitz nehmen |

wziąć coś w swoje posiadanie

etw. ist nicht zu unterschätzen |

czegoś nie należy lekceważyć

etw. liegt in der Luft | *pot.* zanosi się

na coś

etw. pökeln ['pø:kəlŋ] | peklować coś**etw. schmelzen** | stopić coś**etw. schützen** | chronić coś

etw. überbacken | zapiec coś

etw. übernehmen | przejąć coś

etw. übertragen | przenosić coś

etw. umfassen | obejmować coś

etw. umfließen | opływać coś

etw. umwandeln | przekształcić coś

etw. unter die Lupe nehmen | wziąć
coś pod lupę

etw. untersagen | zabraniać czegoś

etw. veranstalten | organizować coś

etw. verbieten | zabronić coś

etw. verbreiten | rozpowszechnić coś

etw. verdienen | zasługiwać na coś

etw. vereinen | połączyć coś

etw. verladen | załadować coś

etw. verzeichnen | odnotowywać coś

etw. von Generation zu Generation

weitergeben | przekazywać coś z
pokolenia na pokolenie

etw. von sich preisgeben | zdradzić
coś o sobie

etw. wahrnehmen | postrzegać coś

etw. wegschneiden | odciąć coś

etw. zusammenstellen | zestawić coś

existieren [ɛksɪs 'ti:rən] | żyć, istnieć

extreme klimatische Bedingungen |
ekstremalne warunki klimatyczne

F

facettenreich | wieloaspektowy

fahrerlos | bez kierowcy

Familie und Beruf unter einen Hut

bringen | pogodzić życie rodzinne z
zawodowym

familienfreundlich | prorodzinny

fehlende Zutaten einsammeln |
zebrać brakujące składniki

fest werden | tężeć

fester Bestandteil | stały element

flexible Arbeitszeiten | elastyczny
czas pracy

flüssig ['flʏsɪç] | płynny

französische Revolutionsarmee |
francuska armia rewolucyjna

frisch geschnitten | świeżo
pokrojony

für etw. anfällig sein | być na coś
podatnym

fürchten ['fʏrçtən] | obawiać się

G

gegen Wände stoßen | uderzać o
ściany

gekonnt | umiejętnie, sprawnie

gelten als | uchodzić/być
uznawanym za

gering | niewielki, nieznaczny

gering qualifizierter Arbeitnehmer |
słabo wykwalifikowany pracownik

gerissen | cwany

geschickt | zręczny

gesellschaftliche Werte | wartości
społeczne

gesetzlich | ustawowo, prawnie

Getränke gießen | nalewać napoje

gewinnbringend | przynoszący zyski

Glanz verleihen | nadawać blasku

gleichzeitig | jednoczesny,
równoczesny

gleichzeitig | jednocześnie

goldbraun werden | zarumienić się

Grenzen überschreiten | przekraczać
granice

grenzenlos | bezgraniczny

**grundlegende Einheit der
Gesellschaft** | podstawowa
jednostka społeczeństwa

grundsätzlich | w zasadzie

H

handliche Zwischenmahlzeit |
poręczna przekąska

Handtücher falten | składać ręczniki

heilig ['haɪlɪç] | święty

herausragende Schauspielkunst |
wybitna sztuka aktorska

herrlich | wspaniale

herumschwirren | latać dookoła
czegoś brzęcząc

hervorstehen | wystawać

heutige Gestalt annehmen |
przyjmować dzisiejszy kształt

Himmel einschlagen | spaść jak

grom z jasnego nieba

Hindernissen ausweichen | omijać

przeszkody

hochbegabt | wybitnie uzdolniony

hüpfen | podskakiwać

I

im Endeffekt | w rezultacie

im flüssigen Zustand | w stanie

płynnym

im Freiland | pod gołym niebem

im Gegensatz zu | w przeciwieństwie

do

im Gegenteil zu jdm. | w

przeciwieństwie do kogoś

im Gegenzug | w zamian

im Grunde genommen | w gruncie

rzeczy, w zasadzie

im Herzen der Hauptstadt | w sercu

stolicy

im Stande sein | być w stanie

im vorgeheizten Ofen | we wcześniej

rozgrzanym piekarniku

im vorgeschriebenen Format | w

określonym rozmiarze

im Wandel | w procesie zmian

im Wettstreit stehen | rywalizować

in aller Munde sein | być na ustach

wszystkich

in beständiger Angst leben | żyć w

ciągłym strachu

in Bezug auf etw. | w odniesieniu do

czegoś

in der Kürze ['kʏrtsə] liegt die Würze |

krótko i zwięźle, krótko i na temat

in die Tiefen der Ozeane tauchen |

zanurzać się w głębiny oceanów

in etw. bestehen | polegać na czymś

in etw. eindringen | wdzierać się do

czegoś

in großem Maße | w dużej mierze

in Pension gehen | przejść na

emeryturę

in sich vereinen | łączyć w sobie

in Stücke geschnittene Brühwurst |

kiełbasa parzona pokrojona na

kawałki

in Vergessenheit geraten | popaść w

zapomnienie

internationaler Ruf |

międzynarodowa sława

internationaler Wettbewerb |

międzynarodowy konkurs

J

jdm. behilflich sein | pomóc komuś

jdm. etw. bescheinigen | coś komuś

poświadczać

jdm. etw. vorwerfen | zarzucać coś

komuś

jdm. etw. zuschreiben | coś komuś

przypisywać

jdm. ist etw. in die Wiege gelegt

worden | ktoś wysłał coś z mlekiem

matki

jdm. zu schaffen machen | *pot.*

wykończyć kogoś

jdn. anlocken | przyciągać/wabić

kogoś

jdn. anstecken | zarazić kogoś

jdn. aufklären | wyjaśnić komuś

jdn. bedienen | obsługiwać kogoś

jdn. begleiten [bə'glaitən] |

towarzyszyć komuś

jdn. behandeln | leczyć kogoś

jdn. besiegen | pokonać kogoś

jdn. einkleiden | ubierać kogoś

jdn. ersetzen | zastąpić kogoś

jdn. erziehen | wychowywać kogoś

jdn. heiraten | poślubić kogoś

jdn. im Stich lassen | *pot.* zostawić

kogoś na lodzie/łasce losu

jdn. in die Lehre schicken | wysłać

kogoś na naukę

jdn. in Staunen versetzen | wprawiać

kogoś w zdumienie

jdn. locken | przyciągać kogoś

jdn. mit einem Preis auszeichnen |

uhonorować kogoś nagrodą

jdn. mit einem Sonderpreis ehren |uhonorować kogoś nagrodą
specjalną**jdn. mit etw. beauftragen** | zlecić

komuś coś

jdn. untersuchen | badać kogoś**jdn. verdrängen** | wyprzeć

kogoś

jdn. verzaubern | zachwycać

kogoś

jdn. zu Boden werfen | zwalić kogoś

z nóg

jdn. zum Jodelmeister küren

['ky:rən] | wybrać kogoś na mistrza

jodłowania

jdn. zum Maler ausbilden |

wykształcić kogoś na malarza

K

kirchliches Bauwerk | budowla

kościelna

knallrote Cocktaillirsche |

jaskrawoczerwona wiśnia koktajlowa

knusprig | chrupiący**kommerziell erhältlich** | dostępny

komercyjnie

komödiantische Ader | żyłka

komediowa

kräftig ['krɛftɪç] | ostry, intensywny**kreisförmiges Feld aus Sägemehl** |pole w kształcie koła usypane z
trocin**künstlerisches Schaffen** | twórczość

artystyczna

L

langfristig | na dłuższą metę**leibliche Eltern** | rodzice biologiczni**leuchten** | świecić

M

mächtig ['mɛçtɪç] | wpływowy**magersüchtig** | cierpiący na

anoreksję

mangelndes Verständnis |

niedostateczna wyrozumiałość

maturieren [matu 'ri:rən] | *austr.*

zdawać maturę

mehr Kleidung anlassen | mieć na

sobie więcej odzieży

mehr und mehr | coraz więcej**menschenähnlich gestalten** |uksztaltować na podobieństwo
człowieka**milder Winter** | łagodna zima**militärische Übung** | wojskowe

szkolenie

mit Butter bestrichenen Toastbrot |

chleb tostowy posmarowany

masłem

mit etw. zurechtkommen | radzić

sobie z czymś

mit etw. zusammenhängen | mieć

związek z czymś

mit Fahnen schwingen |

wymachiwać flagami

mit Fischsud durchzogen |

przeziąknięty wywarem rybnym

mit künstlicher Intelligenz**ausgestattet** | wyposażony w

sztuczną inteligencję

mit Sensoren vollgestopft |

wypchany/napakowany sensorami

mühsam | mozolny**mütterlicherseits** | ze strony matki**mysteriös** [mysteri 'ø:s] | tajemniczy

N

nach etw. streben | dążyć do czegoś**nach reglementierten Schwüngen** |

według ściśle określonych zamachów

nachweislich | udowodniony**neu gewonnener Wohlstand** |

odzyskany dobrobyt

neue Mitarbeiter gewinnen |

pozyskiwać nowych pracowników

O

ohne Trauschein zusammenleben |

żyć w konkubinacie

orientierungslos | zdezorientowany

P**Party-Buffets aufpeppen** |

uatrakcyjniać imprezowe menu

per Funk | drogą radiową**persönlicher Begleiter** | osobisty

towarzysz

Pflanzen bestäuben | zapylać rośliny**präsent** [prɛ ˈzɛnt] | obecny**psychiatrische Anstalt** | zakład

psychiatryczny

R**Ran an die Arbeit!** | Marsz do

roboty!

rasch alternde Gesellschaft | szybko

starzejące się społeczeństwo

riskant | ryzykowny, niebezpieczny**Roboter sind aus unserem Leben****nicht mehr wegzudenken** | niemożna sobie już wyobrazić naszego
życia bez robotów**rohes Ei** | surowe jajko**rückläufige Heiratsneigung** |malejąca skłonność do zawierania
związków małżeńskich**S****sättigender Eintopf** | sycące danie

jednogarnkowe

saure Gurken (Pl.) | ogórki kiszzone**schmelzen** ['ʃmɛltʂən] | stopić się**schmökern** ['ʃmø:ken] | zaczytywać
się**schwächeln** | słabnąć**schwindende Widerstandskraft** |

malejąca odporność

seine Marke vermarkten | promować

swoją markę

seit geraumer Zeit | od dłuższego

czasu

seit jeher | od dawien dawna**selbstständig** ['zɛlpʃtɛndɪç] |

samodzielnie

sich abspielen | rozegrać się**sich ähneln** | być podobnym do

siebie

sich als kreativer Schöpfer**verstehen** | uważać się za

kreatywnego twórcę

sich als Musterschüler entpuppen |

okazać się wzorowym uczniem

sich an starre Vorgaben halten |

trzymać się sztywnych zasad

sich auf aussagekräftige Daten**berufen** | powoływać się na

przekonujące dane

sich auf den Boden schwingen |

rzucić się na ziemię

sich auf die Wanderjahre begeben |

udać się podróż poznawczą

sich auf etw. einstellen | nastawiać/
przygotowywać się na coś**sich aufhalten** | zatrzymywać się**sich aus Kriegen heraushalten** |

trzymać się z dala od wojen

sich ausbreiten | rozprzestrzeniać

się

sich beinahe die Zunge verrenken |

prawie złamać sobie język

sich eine Arbeitsstelle**eigenverantwortlich teilen** | dzielić

się miejscem pracy we własnym

zakresie

sich einer Sache bewusst sein | być

świadomym czegoś

sich einnisten | zagnieźdzać się**sich erweisen** | okazać się**sich etw. leisten können** | móc sobie
na coś pozwolić**sich etw. teilen** | podzielić się czymś**sich fortpflanzen** | rozmnażać się**sich in Grenzen halten** | być

umiarkowanym

sich lohnen | opłacać się**sich mit etw. auseinandersetzen** |

zajmować się czymś

sich mit etw. befassen | zajmować
się czymś

sich mit jdm./etw.

zusammenschliessen | połączyć się
z kimś/czymś

sich mit. etw. auseinandersetzen |
zajmować się czymś

sich nicht von Emotionen fehlleiten
lassen | nie dać zwieść się emocjom

sich trauen lassen | stanąć na
ślubnym kobiercu

sich um etw. bemühen | zabiegać o
coś

sich unterhalten | rozmawiać

sich von der Bühne ['by:nə]

verabschieden | żegnać się ze sceną

sich von etw. ernähren | żywić się
czymś

sich zu Jodelchören

zusammenschließen | połączyć się
w jodłujące chóry

skrupellos | pozbawiony skrupułów

spätgothisches Bauwerk |
późnogotycka budowla

staatlich | państwowy

stapeln ['ʃta:pəlŋ] | układać w stos

substanziell | zasadniczy

T

tasten | szukać po omacku

tätig sein | pracować

technologischer Fortschritt | postęp
technologiczny

thematischer Rahmen | ramy

tematyczne

traditionsbewusst | przywiązany do
tradycji

trompetenähnlich | podobny do
trąbki

Ü

ü. d. M. (über dem Meeresspiegel) |
nad poziomem morza

über etw. thronen | wznosić się
ponad czymś

überfordert | przeciążony

überleben | przeżyć

überraschend | niespodziewanie

Überstunden anmelden | zgłaszać
nadgodziny

U

umfangreiche Schriftreihen |
obszerne traktaty

umweltfreundlich | przyjazny dla
środowiska

unaufhörlich | bez przerwy, ciągle

undenkbar | nie do pomyślenia

unentbehrlich | niezbędny

unglaubliche Begabung |
niewiarygodny talent

unzureichende Unterstützung des

Staates bemängeln | krytykować
niewystarczające wsparcie ze strony
państwa

ursprünglich | pierwotnie

V

Venedig | *geogr.* Wenecja

vereinbar | możliwy do pogodzenia

vergehen | upłynąć

verhasster Klassenfeind |

znienawidzony wróg klasowy

verheiratet | żonaty/zamężna

vermeintlich | rzekomy,
domniemany

vermutlich | przypuszczalnie

verschlagen | podstępny

verschlechtern | pogarszać

verschwenderisch | rozrzutny

verwurzelt | zakorzeniony

viel zu wünschen übrig lassen |

pozostawiać wiele do życzenia

von einem Computer gesteuert |
sterowany przez komputer

von etw. betroffen sein | być czymś
dotkniętym

von etw. profitieren | korzystać z czegoś

von jdm. begeistert sein | być kimś
zachwyconym

vor etw. warnen | ostrzegać przed czymś

vorkommen | występować

W

weite Welt | szeroki świat, dalekie strony

Weltruhm erlangen | zdobyć

światową sławę

wie er im Buche steht | *pot.* pełną gębą

wilde Ehe | *przest.* konkubinat

wirken ['vɪrkən] | działać

Wo ein Wille ist, ist auch ein Weg. | Chcieć to móc.

Z

zeitaufwändig | czasochłonny

zeitgenössisch | współczesny

zeitgerecht | na czas

zerrüttetes Verhältnis | zrujnowane relacje

zu etw. beitragen | przyczyniać się do czegoś

zu etw. gezwungen sein | być do czegoś zmuszonym

zugleich | jednocześnie

zunehmend | w coraz większym stopniu

zur Einstimmung auf etw.

| do wprowadzenia w nastrój do czegoś

zurückhaltend | powściągliwy

zurückkehren | wrócić

zweiteilig | dwuczęściowy

Filmy, seriale, książki, obrazy i inne w Deutsch Aktuell 70:

„Body” | w polskich kinach: „Body/Ciało”

„Das jüngste Gericht” | w polskich kinach: „Sąd Ostateczny”

„Das Marienleben” | „Żywot Maryi”

„Das merkwürdige Verhalten geschlechtsreifer Großstädter zur Paarungszeit” | w polskich kinach:

„Dziwne zachowania dojrzałych płciowo mieszkańców dużych miast w okresie łączenia się w pary”

„Der Sandmann” | w polskich kinach: „Piaskun”

„Der Tanz mit dem Teufel - Die Entführung des Richard Oetker” | w polskich kinach: „Taniec z diabłem – porwanie Richarda Oetkera”

„Die vier Aposteln” | „Czterej Apostołowie”

„Dienstreise - Was für eine Nacht” | w polskich kinach: „Piekielna noc”

„Hieronymus im Gehäus” | „Św. Hieronim w pracowni/celi”

„Inglourious Basterds” | w polskich kinach: „Bękart wojny”

„Katharina die Große” | w polskiej telewizji: „Katarzyna Wielka”

„Ritter, Tod und Teufel” | „Rycerz, śmierć i diabeł”

„Rossums Universal Robots” | *lit.* „Roboty Uniwersalne Rossuma”

„The Zero Theorem” | w polskich kinach: „Teoria wszystkiego”

„Unterweisung der Messung” | „Pouczenie o mierzeniu”

„Vier Bücher von menschlicher Proportion” | „Cztery księgi o proporcjach ciała człowieka”

„Wasser für die Elefanten” | w polskich kinach: „Woda dla słoni”